

La mort del dictador

Franco: t'has merescut l'odi immens que has suscitat

Il·lustració: Cristina Losantos

El dictador, per fi, ha mort, d'una mort monstruosa, com si hi hagués alguna divinitat que fa pagar els pecats en aquesta vida. El seu cos s'havia convertit en un camp de batalla entre mil malalties col·ligades i un home arrapat a la vida propera amb la mateixa tenacitat amb que s'ha arrapat sempre al poder. L'home comptava amb el soflid ajut de la medicina més moderna i sofisticada, amb una trentena de metges i tot l'utilitatge necessari.

Era com una visió invertida del que és la Seguretat Social i l'assistència sanitària per al poble treballador del nostre país. Heus aquí un primer simbolisme d'aquesta mort.

Perquè el final del tirà ha estat simbòlic de diverses maneres. Si Hitler igualment monstruós va tenir una mort wagneriana, heroica, sota les bombes enemigues i envoltat del misteri del suposat suïcidi i de la desaparició del seu cadàver, Franco ha tingut la mort sorda i antiheroica del dictador sanguinari i cruel que ha acumulat el seu poder amb la cobdícia mesquina del militar astut i sorrut, fred i calculador, incapaç de cap grandesa. La seva mort purulenta és la negació de tota grandesa.

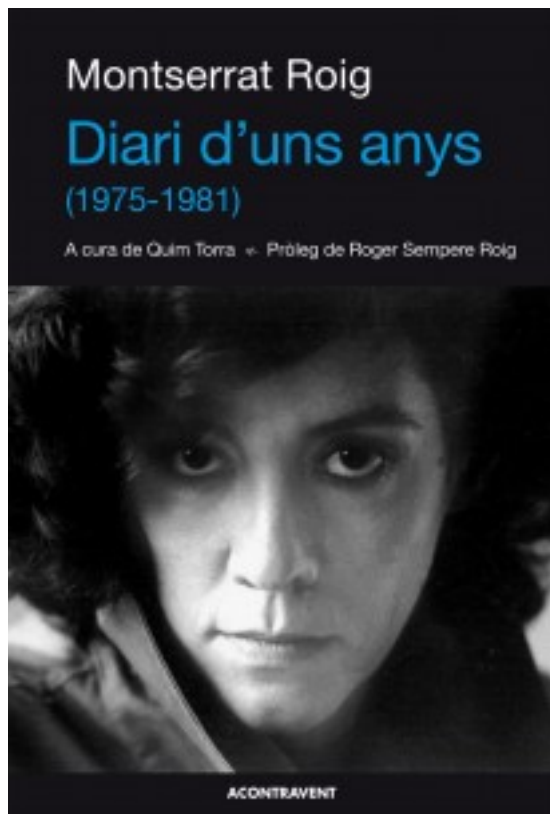
També ha estat simbòlica la barreja de progrés científic i superstició que ha envoltat la seva malaltia. La medicina més avançada al costat del mantell de la Verge del Pilar o d'una reliquia del cos incorrupte de sant Diego de Alcalá! És com una imatge plàstica del famós desenrotllament econòmic impulsat pel feixisme: prosperitat material (mal repartida, molt mal repartida i basada en una sobreexplotació descomunal dels treballadors, adobada per les restants delícies d'un règim feixista), juntament amb obscurantisme, ignorància, irracionalitat i degradació cultural i moral. Heus aquí la industrialització, la modernització tan lloada!

Finalment, ha estat simbòlica la mort per la presència entorn de l'agonitzant dels protagonistes més destacats de l'entrellat d'interessos i ambicions articulats entorn de la seva persona durant trenta-sis anys. L'esforç del "marquesito" i de tota la camarilla familiar per prolongar la vida de Franco fins a límits absurds obediència sens dubte a la desesperació de qui sent perillar uns privilegis escandalosament injustos que depenen d'un sistema de poder extremadament personalista. L'era de Franco haurà estat, dintre de la història moderna d'Espanya, l'època en que la corrupció i la degradació de les classes dominants haurà arribat a cims més elevats.

Franco: t'has merescut l'odi immens que has suscitat, fins i tot a l'hora de la mort, que habitualment inspira el respecte de l'adversari i l'enemic. Un gran poeta andalús, Rafael Alberti, va escriure fa uns anys uns versos que et dediquem com a epitafi:

Hay muertos cuya paz merecería
ser quebrantada todas las auroras.

(*Treball*, 24-11-1975)

Article inclòs en el llibre

Montserrat Roig

Diari d'uns anys (1975-1981) (<http://www.acontravent.cat/llibre.php?id=41>)

© dels articles: hereus de Montserrat Roig

© foto coberta: Pilar Aymerich

© d'aquesta edició: A Contra Vent Editors, 2008

14 pensaments de Montserrat Roig, aquí

(<http://www.catorze.cat/noticia/2320/montserrat/roig/vida/llibres>) .

